

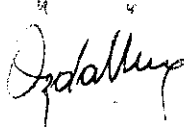


T.B.M.M.
DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 854
Tarih: 02-11-2009

10764

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Ertuğrul GÜNAY tarafından anayasanın 98. ve içtüzüğün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı arz ederim.


Özdal ÜÇER
Van Milletvekili

Türkiye birçok farklı etnik ve dini inanç grubunu bir arada barındıran çok kimlikli bir yapıya sahiptir. Geçmiş dönemlerden kalma birçok tarihi, dini ve kültürel yapısı bulunmaktadır. Bu yapılar Anadolu'nun geçmişten günümüze kadar farklı birçok medeniyete ev sahipliği yaptığı, bu farklı kültürlerin uzun süre bir arada yaşadığının da göstergesidir. Özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde bulunan Süryani, Ermeni ve Keldanilere ait birçok kilise bulunmaktadır. Maalesef bu kiliselerin birçoğu bakımsızlıktan ve Kültür Bakanlığının gerekli çalışmaları yapmamasından dolayı harabeye dönmüştür. Bu kiliselerin çoğu ya Van Başkale ilçesindeki Kızılkilise gibi ahır olarak kullanılmakta ya da yine Başkale ilçesi Albayrak köyündeki Kilise gibi askeri birlikler tarafından mevzi olarak kullanılmaktadır.

Van ilindeki tarihi Akdamar Kilisesi de bölgedeki önemli kiliselerden biridir. Vaspurakan Kralı 1'inci Gagik tarafından 915-921 yılları arasında yaptırılan Van Gölü üzerinde bulunan Akdamar Adasındaki Akdamar Kilisesi, Ermeni Patrikliği'nin merkezi olmuştur. 1113 yılında manastıra dönüştürülen kilise Kutsal Haç kilisesi olarak da anılmaktadır. 1915 yılına kadar da yerleşimin olduğu Akdamar Adasındaki kilisede ibadet yapılmaktaydı. Ancak 1915 yılından sonra tamamen boşaltılmış olan Akdamar Adasındaki kilise ile ilgili 2007 yılına kadar hiçbir koruma ve restorasyon çalışması yapılmamıştır. 2007 yılında Kültür Ve Turizm Bakanlığı tarafından restorasyonu yapılarak anıt müze olarak açılmıştır. Ancak kiliseye Haç takılmamıştır ve ülkemizdeki birçok kilisede olduğu gibi, tarihi Akdamar Kilisesinde de ibadete izin verilmemiştir. Yapılan restorasyon çalışması ise özensiz bir şekilde yapılmış, aslına uygun olarak yapılmamıştır. Bu da restorasyon çalışmasının kimi siyasi çevrelere rant sağlama amaçlı yapıldığını göstermektedir. Ayrıca restorasyon çalışmasının aslına uygun yapılmadığı uzman kişiler tarafından da belirtilmiştir.

Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah GÜL ve Başbakan Sayın Recep Tayip ERDOĞAN, birçok açıklamalarında farklılıkların zenginliğimiz olduğunu belirtmişlerdir. Ülkemizdeki kültürel ve dini çeşitliliğin bu bağlamda korunması ve önlerindeki engellerin kaldırılması gerekmektedir. Birçok yabancı ülkedeki camilerde ibadet yapılırken, Türkiye'deki birçok kilisede ibadete izin verilmiyor olması da ülkemizdeki farklı dinlere saygının boyutunu göstermesi açısından önemlidir.

Kilisede ibadete izin verilmiyor olması da burayı ziyaret etmek isteyen turist sayısını büyük oranda düşürmektedir. Van ilimiz, tarihi ve turistik alanlarıyla büyük bir turizm potansiyeline sahiptir. Ancak bu turizm potansiyeli tam olarak değerlendirilememekte ve her geçen yıl Van iline gelen turist sayısında azalma olmaktadır. Van iline gelen turist sayısını arttıracak en

önemli mekânlardan biri de tarihi Akdamar Kilisesidir. Son olarak Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB), inanç turizmiyle dostluk köprülerinin daha çok sağlamlaştırılacağını, Akdamar Kilisesi'nin ibadete açılması halinde binlerce Ermeni ve Hristiyan'ın hacı olmak için Van'a geleceğini belirtmiştir.

Tarihi Akdamar Kilisesinin ibadete açılması ve bölgedeki diğer kiliselerle ilgili gerekli restorasyon çalışmasının yapılması, ülkemizin farklı din ve kültürler arasında ayrım yapmadığını, hepsine eşit mesafede olduğunu göstermek anlamında da iyi bir örnek olacak ve Van iline gelecek turist sayısında da büyük bir artış sağlayacaktır.

Bu bağlamda;

- 1- Van ili sınırları içerisinde geçmişten günümüze tarihi ve kültürel miras olarak kalmış kaç tane kilise bulunmaktadır? Bu kiliselerin korunmasına yönelik ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?
- 2- Tarihi Akdamar kilisesi ile ilgili;
 - Akdamar Kilisesinin aslına uygun bir şekilde yeniden restore edilmesine yönelik bir çalışmanız olacak mıdır?
 - Akdamar Kilisesine haç takılarak ibadete açılmasına ve ayin yapılmasına izin verilmesi konusunda bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
 - Belli siyasi yandaşlara rant sağlama amacıyla özensiz bir şekilde yapılan ve aslına uygun yapılmayan Akdamar Kilisesi'nin restorasyon çalışması ile ilgili herhangi bir soruşturma başlatmayı düşünüyor musunuz?
- 3- Van ili Başkale İlçesindeki kiliselerin restore edilerek koruma altına alınmasına yönelik acil olarak hangi çalışmaları yapmayı düşünüyorsunuz?